

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) město Kyjov**, se sídlem Masarykovo náměstí 30/1, Kyjov, **b) město Hodonín**, se sídlem Národní třída 373/25, Hodonín, **c) obec Vlkoš**, se sídlem Vlkoš 95, **d) město Veselí nad Moravou**, se sídlem tř. Masarykova 119, Veselí nad Moravou, žalobci a) až d) zast. Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Olomoucká 261/36, Mohelnice, **e) Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.**, se sídlem Purkyňova 2933/2, Hodonín, **f) obec Vřesovice**, se sídlem Vřesovice 72, **g) město Vracov**, se sídlem náměstí Míru 202, Vracov, **h) obec Nechvalín**, se sídlem Nechvalín 13, **i) obec Vnorovy**, se sídlem Hlavní 750, Vnorovy, **j) obec Tvarožná Lhota**, se sídlem Tvarožná Lhota 190, **k) obec Starý Poddvorov**, se sídlem Starý Poddvorov 230, **l) obec Mutěnice**, se sídlem Masarykova 200, Mutěnice, **m) obec Archlebov**, se sídlem Archlebov 2, **n) obec Hrušky**, se sídlem U Zbrojnice 100, Hrušky, **o) obec Nová Lhota**, se sídlem Nová Lhota 355, **p) obec Hovorany**, se sídlem Hovorany 45, **q) obec Ježov**, se sídlem Ježov 75, **r) obec Žeravice**, se sídlem Žeravice 40, **s) obec Moravský Písek**, se sídlem Velkomoravská 1, Moravský Písek, žalobci e) až s) zast. Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Údolní 567/33, Brno, **t) Jihomoravský kraj**, se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno, **u) město Uherský Ostroh**, se sídlem Zámecká 24, Uherský Ostroh, zast. Mgr. Ing. Jánem Bahýľem, advokátem se sídlem Kotlářská 912/29, Brno, a **v) Ing. J. K.**, proti žalovanému: **Český báňský úřad**, se sídlem Kozí 748/4, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020, č. j. SBS 09782/2019/ČBÚ-21/13, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) České šterkopísky spol. s r.o.**, se sídlem Cukrovarská 34, Praha, zast. Mgr. Tomášem Uherkem, advokátem se sídlem Jandova 208/8, Praha 9, **II) obec Karlín**, se sídlem Karlín 60, a **III) obec Čejč**, se sídlem Čejč 430, osoby zúčastněné na řízení II) a III) zast. Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Olomoucká 261/36, Mohelnice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně v) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 10. 2020, č. j. 31 A 112/2020 - 404,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

- III. Žalobkyni v) **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3 500 Kč, který bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacen do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) obdržel dne 23. 11. 2020 v řízení vedeném pod sp. zn. 6 As 306/2020 podání žalobkyně v), dále jen „stěžovatelka“, označené jako „*kasační stížnost ve věci KS Brno č. j. 31 A 112/2020 proti rozhodnutí o její neúčasti na dalším řízení*“.

[2] V tomto podání uvedla, že Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) nesprávně rozhodl o její neúčasti, když shledal nedostatek aktivní procesní legitimace, a proto zamítl její žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného. Na základě telefonické žádosti byla obvodním báňským úřadem zařazena mezi účastníky řízení a aktivně uplatňovala svá účastnická práva. Byla ve styku s četnými úřady, od nichž získala informace. K žalobě připojila znalecký posudek RNDr. B. Ten byl opatřen doložkou odlišující se od doložky prof. RNDr. L., který v ní odkázal na § 127a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. RNDr. B. tak doložku připojil, ale krajskému soudu se jeho posudek „podařilo zbavit“. Stěžovatelka ze svých zkušeností (pracovala jako projektantka vodohospodářských zařízení a vedoucí stavebního úřadu) soudí, že stanovení dobývacího prostoru pro těžbu šterkopísku by bylo velmi nezodpovědné rozhodnutí, ohrožující vodní zdroje (zdroj Bzenec – komplex). Dalším rizikem je rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje vyústit odpadní vody nad uvažovanou těžební jámou. I z protestů zástupce těžební společnosti plyne, že byla v řízení aktivní. Dovolává se svého práva podle čl. 35 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod, z nichž dovozuje právo domáhat se příznivého životního prostředí. Navrhla, aby NSS zrušil odmítnutí její další účasti.

[3] Podání stěžovatelky NSS vyhodnotil jako včasnou kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu ze dne 6. 10. 2020, č. j. 31 A 112/2020 - 404. Výrokem II. tohoto rozsudku krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky a výrokem VI. jí nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. K žalobě dalších žalobců však výrokem III. zrušil rozhodnutí žalovaného Českého báňského úřadu ze dne 19. 5. 2020, č. j. SBS 09782/2019/ČBÚ-21/13, o stanovení dobývacího prostoru Uherský Ostrov, ev. č. 711 96, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] V kasační stížnosti stěžovatelka požádala o ustanovení zástupce a osvobození od soudních poplatků. Obě žádosti NSS zamítl usnesením ze dne 23. 4. 2021, č. j. 9 As 48/2021 - 25. Uvedl, že je kasační stížnost stěžovatelky zjevně neúspěšným návrhem, protože není subjektivně přípustná. Vzhledem k tomu, že nebyly splněny zákonné podmínky pro osvobození od soudního poplatku za podání kasační stížnosti, NSS stěžovatelku současně vyzval k jeho zaplacení. Soudní poplatek stanovil ve výši 3 500 Kč, což zohledňuje skutečnost, že byla krajským soudem částečně (z 30 %) osvobozena od soudních poplatků z důvodu svých osobních, majetkových a

pokračování

výdělkových poměrů. Povinnost zaplatit soudní poplatek splnila, když podala k poštovní přepravě formulář s vylepenými kolky.

[5] Vzhledem k tomu, že podmínka řízení spočívající v zaplacení soudního poplatku byla splněna, zabýval se NSS dalšími procesními předpoklady pro rozhodnutí ve věci, konkrétně přípustností kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není přípustná.

[6] Dle § 104 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je nepřípustná kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu.

[7] Stěžovatelka kasační stížností napadá rozsudek krajského soudu ve výroku II., jímž byla její žaloba zamítnuta. S ním souvisí též výrok VI. o náhradě nákladů. Napadá tedy výrok vztahující se k meritornímu rozhodnutí o své žalobě. NSS však musí vzít v potaz skutečnost, že krajský soud současně výrokem III. zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud totiž vyhověl dalším žalobcům, kteří v řízení uplatňovali odlišnou, jen v určitých aspektech podobnou argumentaci jako stěžovatelka.

[8] Jak NSS uvedl již v usnesení č. j. 9 As 48/2021 - 25, aby mohl účastník řízení napadnout rozhodnutí krajského soudu kasační stížností, musí být v tomto řízení procesně neúspěšný. Jinými slovy, kasační stížností se musí stěžovatel domáhat toho, aby krajský soud rozhodl svým výrokem jinak (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41, č. 3321/2016 Sb. NSS). Z hlediska subjektivní přípustnosti „[z] povahy kasační stížnosti jakožto opravného prostředku vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí krajského soudu, protože existenci případné újmy lze posuzovat jen z procesního hlediska. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepříliš významná újma, kterou lze odstranit zrušením nebo změnou napadeného rozhodnutí.“ (usnesení NSS ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Ans 17/2012 - 33, bod 9) To je u stěžovatelky formálně splněno, protože se ve vztahu ke své žalobě domáhá změny zamítavého výroku na výrok vyhovující.

[9] V situaci, kdy krajský soud rozhodoval ve spojeném řízení o žalobách více žalobců, je ovšem třeba při posuzování subjektivní přípustnosti kasační stížnosti vnímat výroky krajského soudu v jejich souvislosti (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. 1 As 256/2015 - 95, č. 3436/2016 Sb. NSS). Stěžovatelka se sice domáhá toho, aby krajský soud právě její žalobě vyhověl a zrušil rozhodnutí žalovaného, avšak krajský soud již toto rozhodnutí pravomocně zrušil. Rozhodl tudíž v souladu s tím, čeho se stěžovatelka žalobou domáhala. Pokud by její žalobě nyní vyhověl, nemělo by to z materiálního hlediska žádný dopad na vlastní výsledek řízení, neboť není možno, aby krajský soud zrušil již zrušené rozhodnutí žalovaného.

[10] Její kasační stížnost je proto ze subjektivního hlediska nepřípustná.

[11] Je pravdou, že stěžovatelka v kasační stížnosti rozporuje některé právní závěry krajského soudu. Část kasačních námitek týkajících se předložených znaleckých posudků a dalších expertních vyjádření představuje polemiku s odůvodněním napadeného rozsudku krajského soudu, který sice rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil, avšak přesto se s řadou námitek žalobců neztotožnil. Na takové námitky přímo dopadá úprava nepřipustnosti kasační stížnosti směřující proti důvodům napadeného rozhodnutí, zakotvená taktéž v § 104 odst. 2 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud také nepřehlédl, že krajský soud v bodech 18. až 33. přímo vůči stěžovateli vyslovil právní závěr, že neměla procesní legitimaci k podání žaloby. Dospěl k tomu, že neměla být účastnicí řízení před správními orgány. To, že s ní jako s účastnicí jednaly, nemohlo založit její účastenství ve správním řízení. Proto se nemohla domáhat ani ochrany svých práv u soudu pomocí žaloby proti rozhodnutí žalovaného (§ 65 a násl. s. ř. s.). Tento právní závěr soudu bude mít v dalším řízení dopad na možnost stěžovatelky účastnit se dalšího řízení, které povede žalovaný. Ten by s ní totiž neměl nadále jednat jako s účastnicí řízení, což plyne z pro něj závazného názoru krajského soudu. Avšak ve světle výše uvedeného musí NSS i námitku směřující proti těmto závěrům považovat pouze za námitku směřující proti důvodům rozhodnutí krajského soudu. Aby mohl NSS závěry krajského soudu k účastenství stěžovatelky ve správním řízení věcně posoudit, musela by být kasační stížnost subjektivně přípustná – musely by tedy být přípustné námitky proti výroku, jímž krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky. Ty jsou však nepřipustné, což NSS brání přezkoumat správnost těchto závěrů krajského soudu.

[13] Rozšířený senát v usnesení č. j. 5 Afs 91/2012 - 41 připustil, že aplikované pojetí subjektivní nepřipustnosti kasační stížnosti může v některých případech vést k tomu, že se povede další „kolo“ správního a následně soudního řízení včetně řízení před NSS, kdy teprve budou sporné právní názory krajského soudu podrobeny přezkumu. Ač tento postup z hlediska procesní ekonomie není optimální, rozšířený senát jej považoval za správný s ohledem na znění s. ř. s. Tímto právním názorem je NSS vázán a neshledal důvody pro opětovné předložení věci rozšířenému senátu s návrhem na změnu jeho právního názoru.

[14] Možnost znovu se pokusit zasáhnout do řízení je přirozeně dána i stěžovateli, která může v dalším řízení před žalovaným tvrdit, že jí účastnické postavení náleží, a následně se domáhat ochrany proti nepříznivému rozhodnutí správního orgánu před krajským soudem.

[15] Z těchto důvodů NSS kasační stížnost odmítl dle § 104 odst. 2 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) aplikovanými na základě § 120 s. ř. s., jakožto návrh, který je podle tohoto zákona nepřipustný.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba, respektive kasační stížnost, odmítnuta.

pokračování

[17] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla odmítnuta, aniž by bylo vydáno rozhodnutí o věci samé, byly naplněny podmínky pro vrácení soudního poplatku zaplaceného stěžovatelkou, jak jsou vymezeny třetí větou § 10 odst. 3 ve spojení s odst. 5 téhož ustanovení zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33). Proto NSS výrokem III. rozhodl, že se stěžovatelce vrací zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 3 500 Kč. Současně žádá NSS stěžovatelku, aby sdělila soudu číslo účtu, na nějž má být částka poukázána. Pokud tuto informaci soudu nesdělí, bude poplatek vrácen poštovní poukázkou.

[18] Ke svému procesnímu postupu v řízení pak NSS podotýká, že vzhledem k nepřipustnosti kasační stížnosti, která bránila meritornímu projednání věci, neinformoval ostatní účastníky o řízení o kasační stížnosti, ani je nevyzval k vyjádření ke kasační stížnosti. Vzhledem k výsledku řízení však tímto postupem nemohla vzniknout újma jejich právům. Současně NSS rozhodl ve věci bez prodlení, jakmile to bylo z procesního hlediska možné.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu